

ԶԱԳԱՐՆԱԳԻ ՏԱԳԱՐՆԱԳԻ



Անգլիա... Արդեօք երազ կը տեսնեմ...



ԴՆ. - Ինչո՞ւ կեցար
 ԴԴ. - Դուռը գոցելու մոռցայ, եկա, որ գոցեմ. - Հիւանդ ըլլաւ ինչպէս հասկցաք...
 - Ձեր եղբարորդին տեսայ, որ զօծմայիլ մը ապսպրեց.

ՅՈՍԲ՝ ԱՌ
ԳՈՒՍԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

հարկէ՛. ի՞նչ ըրիր դուն,
չ Աստուծոյ: Մեղք չէ՞ որ
ովդ խոսկեցիր ա՛յն հան-
ք, որուն տիրանալու հա-
նգի տուողներ կան այսօր՝
եկեղեցականներու շարքե-
մէջ:
Ինչ աղուոր և գերագոյն
ո մը վիճակեր էր ք՛զի...
արուստ և ճէնթիմէն միջա-
նի մը մէջ՝ Հայ եկեղեցական-
մը պաշտօնավարութիւնը
արժէք կը ներկայացնէ ար-
եւելքէ չէր գիտէր, դոնէ՛
Հիւանդանոցի քանոնաւորն
նէկը այս պարագան: Հո՛ւ
հո՛ւն հարստութիւն: Հո՛ւ
ծուծութիւն, հո՛ւն փառք ու
խո՛ւ: Հո՛ւ մտածում և տա-
նաք, հո՛ւն երջանկութիւն,
լատութիւն: Ո՞ր մէկը թուեմ
ուրիշ:
Այսքան առաւելութիւննե-
ռւ արժէքը ինչո՞ւ
խորքէն անարգեցիր
ք՛ պարզասրտ...
այքը մտնելու և
հաճելի երեւնալու:

Եւ որ գրեալ Տիրոջը պատ-
ին հետեւիլ և սնոր ցոյց
սմ ճամբէն անսայթաք քա-
որուն համար հանգիստու-
ր ըրած էիր, ձեռնադրու-
նդ պահուն: Իբր քիչ շատ
զացած մտքի տէր մարդ,
ք էր գիտնալիք թէ՛ լուի
ամար ամբողջ վերածկը այ-
շատ խելքի մօտ բան մը
վերջապէս, քանի որ տա-
ր վաղանցիկ բան մըն էր
էն և երկրորդը՝ անհրաժեշտ
ք մը՝ մարդու համար:
Իսկ ոսկայն, տկար կամքի
մարդ, յաղթուեցաւ աստա-
նէ, և չարաչար կերպով մը-
ծուեցաւ խաբկանքի մո-
լքին մէջ:

Թոխանակ քու նախորդիդ օ-
տկէն խրատուելու և «Ե՛րթ
ս իմ՝ սա՛տանայ» ըսելու,
պոյրեցիր զայն ջերմօրէն:
Հիմա, ի՞նչ եղաւ արդիւնքը:
ձեռնախնայ անգունդ մը չուրջը՝
գովանդակ սեւազգեստ երե-
ւոյ:
Հանգիստի տեղ՝ խոսովք:
ստի տեղ՝ տնտես գութիւն:
դանքի տեղ՝ վարկարկելու մ:

Մե՛ղք քեզի, Աստուծոյ Տաճարին
անխոհեմ գութաներգուդ գո՛ւ:
Տեսնե՛նք «տաճոս» ը որո՞ւ:
պիտի գայ առկէ ետքը...
ՀԱՅՐ-ԱՒԱԳ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԷՆ... ԹՕՓԳԱՐՈՒ

Ամերիկայի Ֆիլադելֆիոյ
քաղաքին հոգեւոր հովիւ՝ իւո-
րէն վրդ. Լազարեան Ս. կաթո-
ղիկոսէն ամուսնանալու արտօ-
նութիւն ուղարկէ, աւելի ազատ
և համարձակ կերպով հաճելու:
Համար տարագիր Հայ ժողո-
վուրդը: Չեմ գիտեր թէ՛ Ս. կա-
թողիկոսը ի՞նչ պիտի պատաս-
խանէ այս գիտութիւն: Սակայն,
ամէն պարագայի մէջ, Լազար-
եան վարդապետին այս ձեռնար-
կը շատ ալ խելացիութիւն չէ՛,
բայտ իս:

Ֆիլադելֆիոյ հովիւր՝ այս
գիտութիւնը կատարելէ առաջ, պէտք
չէ՞ որ քո՛նէ անգամ մը կար-
ծիքը հարցնէր իր ամուսնացած
մէկ բարեկամին, հասկնալու և
մօտէն քննելու համար ա՛յն
դժնդակ պայմանները, որոնց
ենթակայ են յաճախ այս ու կին
հաւատարմաց, կիսաքի պայ-
քարը մղելու համար: Ո՛չ միայն
բանիւ, այլ և հացի, կ'ըրեն
բնդհանրապէս: Եթէ Լազարեան
վարդապետ գտած է իրօք այս
երկու հակասակ ծայրերը իրար
միացնելու գաղտնիքը և չտկած
է հացի ճամբան, բոկիք չկայ
իր մտադրութեան: Եթէ տակայն
պարզապէս զգացումներէ է որ
կը տարուի, առանց իր առած
քայլին հետեւանքը կշռելու, ի
վերջոյ յոստախարութիւնն է ան-
շուշտ որ պիտի գայ գտնել զին-
քը:

Թերեւս, պիտի տարակուսի
թէ՛ Ամերիկայի պէս հարուստ
միջավայրի մը մէջ գրամական
նեղութիւն չկրնար ըլլալ:

Շա՛տ լաւ: Սակայն, ինչպէս
գիտնաւք որ՝ բախտը իր մէկ
քմահաճ խաղովը, Լազարեան
Հայր Սուրբը օր մը յանկարծ
չպիտի բերէ նետել, օրինակի
համար, Թօփ-Պաբլուի նման աղ-
քաւիկ եկեղեցիի գիրկը՝ իբր
քարոզիչ:

Լազարեան վարդապետ, առ-
լարներու շրջուցի տեսքէն հե-
ռու, այդ պահուն ի՞նչ պիտի
պատասխանէ արդեօք իր համե-
տուհի տիկնոջ, երբ այս վերջի-
նը՝ իբր նորածնութեան հաւա-

տարիմ հետեւող, մետաքսահիւս
վերարկու մը պահանջէ իրմէ:
Եթէ պիտի կրնայ դիմադրել իր
տիկնոջ պահանջումին, լա՛ւ:
Իսկ եթէ արտնդեղով, պիտի
արձակէ զայն իբր նորօրինակ
փորձանք մը, այդ ալ խելացի-
ութիւն պիտի ըլլայ կ'ըսէք...:

ՀՈՎԱՆՈՅ ԹԷ ԳԱՒԱԶԱՆ

Կը յիշուի անշուշտ թէ՛ քա-
նի մը ամիսներ առաջ, Տեղա-
պա՛ն Ս. Բ խոտաշունչ պատուէր-
ներ ուղարկէր կղերականնե-
րուն, որպէս զի փողոցներու մէջ
հովանոցով միայն պտտին, փո-
խանակ զատուղանի, որ ինքնին
անշուշտ բան մըն էր և զիստ-
վին անհաշտ՝ սքեմին և եկեղե-
ցական անփութութիւններու հետ:

Այս նորօրինակ արդիւրը՝
գտնողանի գործածութեան մա-
սին, չեմ գիտեր թէ ի՞նչ տե-
սակ օրինակուն հիմերու վրայ
չենդով է որ դրած է Տեղապա՛նը,
և ի՞նչ է արդեօք գտնողանի
հանդէպ ա՛յսքան անհաշտ վե-
րաբերումին իսկական չարժա-
ւիթը:

Ամէն պարագայի մէջ, նիւ-
թը բաւական չափեկան էր ինք-
նին, մանաւանդ ինծի համար, որ
հակասակ բոլոր ուժերս մղուե-
լով եզրակացութիւն մը հանե-
լու եռանդոտ ճիգերուս, չկրցի
այս Տեղապա՛նական հոգածու-
թեան մասին համոզիչ փաստ մը
գտնել և ինդիրը մնաց իր ան-
լուծելի վիճակին մէջ:

Սակայն, այս օրերս, ուր
անձրեւարեր հովմունքն է որ
սաստկապէս կը տիրապետէ ա-
մէն կողմ, հովանոց կրօններու
բազմութիւնը տեսնելով, չեմ
գիտեր թէ՛ ինչպէս դնայ եկաւ.
միտքիս կառչեցաւ հովանոցի
գործածութիւնը կղերականնե-
րուն համար պարտաւորիչ բնող
Տեղապա՛նական ծանօթ սաստր,
որուն առթած շուարումը ամբո-
ներէ ի վեր զեռ կը տիրապետէ
իմ վրաս:

Եւ ճի՛շդ այս հանելուկը լու-
ծելու համար էր որ առջի օր ա-
ճապարանքով զացի գտնել ինծի
ծանօթ և մտերիմ եղող Սեղարիկ
տղան և սկսայ հասարակ իր հե-
ղինակաւոր կարծիքները՝ այս
հովանոցակերպ ինդիրն մասին:

— Ի՞նչ կ'ըսես մեր կղերա-
կաններուն պարտադրուած հո-

վանոցի գործածութեան, զոր կը
հրամայէ Տեղապա՛նը:

— Ըսելիքս չա՛տ պարզ է,
ըստ Սեղարիկ աղա, սիկարը քա-
չելով, կ'երևի թէ՛ Տեղապա՛նը
գովելի հոգածութեամբ մը, կը
փափաքի որ կղերականները
անձրեւէ չթրջին այս ցուրտ ե-
ղանակին: Չեմ գիտեր որ խո-
նարութենէ՞ առաջ կ'ուզայ կոխ-
լը, որ համաճարակի երեւոյթ
մը ստացած է այս պահուս Պոյ-
սոյ մէջ...:

— Շա՛տ բարի, սակայն զըր-
ուած արդիւրը միայն ձեռնու-
յատուկ չէ՛, ամառ ձմեռ, հովա-
նոցը մի՛շտ անբաժան ընկերը
պիտի ըլլայ մեր կղերականնե-
րուն...:

Այդ ալ զէջ չէ՛ ինքնին,
տեղի՛ լաւ: Չե՞ս գիտեր որ ա-
մառուան սոսկալի տաք արեւն
ալ կրնայ վնասել մարդուս, եւ
նո՛յն իսկ յաճախ մահուան
պատճառ ըլլալ, ինչպէս կը լը-
սենք նմանօրինակ բազմաթիւ
ղեպեր...: Ըստ իս, չորհա-
կալ ըլլալու է Տեղապա՛նական
այս հոգածութեան մասին:

— Եթէ Տեղապա՛նը ի՛նչա-
պէս անկեղծ հոգածութեամբ է
որ կը վերաբերուի իր ստորա-
դաս կարգակիցներուն հանդէպ,
անշուշտ ձայնակից եմ քեզի,
սակայն ուրիշ բազմաթիւ հա-
կասութիւններ կան, որոնց խել-
քըս չհասնիր բնաւ և զաղտնիք
մի՛շտ մուծ կը մնայ ինծի...
— Ի՞նչպէս, կրնա՞ս օրինակ-
ներով խօսիլ...:

— Եւ նո՛յն իսկ ջախջախիչ
փաստերով, աւելցուցի: Եթէ
քմահաճ չէ՛ իր վարմունքին մէջ
և անկեղծօրէն հոգածու և նա-
խանձախնդիր է իր կարգակից-
ներուն դիրքին և կոչումին,
ինչո՞ւ ուրիշն աչք կը գոցէ եւ
նո՛յն իսկ իբր վարձատրութիւն
կամ քաջախելութիւն, աւելի աչ-
քառու պաշտօններ կը յանձնէ
ա՛յն տեսակ վարդապետներու և
քահանայներու, որոնք չոնգալից
և ամօթալի գայթակղութիւններ
կը յարուցանեն իրենց շուր-
ջը...:

— Ծո՛ւ, ապո՛ւշ, ըստ Սեղա-
րիկ աղա, զարմացական չեւոթով
մը, այդ ալ բա՛ն մըն է, զոր
մատից փաթեթեր ևս, մենք սա-
հովանոցին նայինք, այս կը
տեսնուի, սակայն միւսը չիտես-
նուիր, չա՛տ չա՛տ քանի մը հո-
գի ի բերանը կ'ընայ և քիչ յե-
տոյ կը մոռցուի չուտով...:

— Շա՛տ աղէկ, ըսի՛ հաւա-



- Բարեկամ, լսեցիր. դպրոցներու մէջ փետնախնջոր
ուտելը պարտաւորիկ եղեր է....
- Սիրելիս, քանի որ միսին օխան 100 դրղը անցաւ,
բաթարէս ուտելէ ուրիշ ծար կ'ի ծնաց...



- Մարդահամարի դժուարութիւններ
- Սալոմոն 5ֆ., յեր ընտանիք քանի՞ հոգի է.
 - Ես մէկ, մէկ ուկէս ալ կ'իմս. առ այժմ $2\frac{1}{2}$ հոգի եմ...